

Z krabic od dortů lepší unikátní modely hradů a zámků

15.4.2011 Krkonošský deník str. 2 Český ráj
TOMÁŠ LÁNSKÝ

Někdejší kastelán hradu Valdštejn Ladislav Koucký vytvořil již dvanáct, všechny jsou pro návštěvníky k vidění v Biliárovém sále.

Turnov – Myslíte si, že za dlouhých zimních večerů, kdy hrady a zámky tiše spí a čekají na první jarní sluníčko, s nímž přijdou i první návštěvníci, se za jejich zdmi nic neděje? Omyl!

Někdejší kastelán nejstaršího hradu Českého ráje Valdštejna Ladislav Koucký se mimo návštěvnickou sezonu nenudí. Zavřen ve svém pokoji totiž lepší unikátní modely hradů a zámků. Jen tak, za pomoci nožičku, který – jak sám říká – používá i na jídlo, vytváří už od roku 1996 zajímavou kolekci modelů, v níž nechybí například Sychrov, Hrubá Skála nebo Frýdštejn. Materiálem je mu vše, co doma najde. Hradní věžička je tak třeba z kartonu od mléka, cimbuří z krabičky, v níž byl ještě před chvílí šlehačkový dort. Původní záliba na ukrácení dlouhé chvíle přerostla u Ladislava Kouckého v životní náplň, kterou by chtěl završit modelem hradu, který je mu už 30 let domovem – hradu Valdštejna.

„Začal jsem na něm pracovat loni v zimě, ale letos ho asi nestihnu dokončit. Když choděj lidi, tak žiju pro hrad, lepím až když se tady nic neděje,“ začíná své vyprávění kastelán, který je už sice v důchodu a profesi po něm převzala jeho dcera, nikdo mu už ale jinak neřekne.

Z hradního bytečku, kde přebývá, ven na sluníčko táhne obří polystyrénovou desku, na které bude model hradu po dokončení stát. Abychom si jej mohli vyfotit. Jen tak, nedokončený. Asi jako by vám malíř ukázal nedodělaný obraz nebo zpěvák pustil nehotovou písničku. Bez náznaku pýchy či domýšlivosti. Přitom by na ni měl právo: Jeho modely hradů už dosáhly mezi lidmi stejného věhlasu, jako samotný hrad, kterému tři desítky let šéfoval. Nejsou profesorsky přesné, na nějaké měřítko si nehrají, tu a tam je vidět tužka nebo zaschlé lepidlo... ale snad právě v tom je jejich kouzlo a jedinečnost. Ta vynikne nejvíc tehdy, když o svých modelech začne Ladislav Koucký vyprávět.

„Vždycky je těžké zachytit skály, na nichž hrady stojí. Neexistuje k nim žádné zaměření. Musel jsem třeba vylézt nahoru a pustit dolů klíč uvázaný na provázku, abych získal nějaké výškové poměry,“ vypráví Koucký.

Míříme do Biliárového sálu, kde jsou ve skleněných vitrínách modely vystaveny. Vidíme Kost, Valečov, Humprecht nebo zámek Mnichovo Hradiště. Jejich výběr není náhodný. Všechny hrady a zámky, které Ladislav Koucký zhotovil, jsou z okruhu 15 kilometrů vzdušnou čarou od Turnova, srdce Českého ráje. Kastelán tím tak propaguje památky, které případný turista ještě nenavštívil, ale po zhlédnutí jejich modelu se tak může rozhodnout.

Například rozlehlý Sychrov se svým obrovským čestným dvorem si návštěvník těžko představí ve své celé kráse, dokud nespatří model zámku. Stejně tak Hrubý Rohozec, jež stojí na skále, vypadá zmenšený úplně jinak, než by řekl jeho host.

Nemyslete si ale, že Ladislav Koucký staví své modely jen tak od boku. Pečlivost, na níž si zakládá, se projevuje v množství detailů, jimiž jsou modely opatřeny. Chytit třeba barvu střešní krytiny, okenních tabulek nebo fasády bývá pořádný kumšt. Už samotná tvorba skal, na nichž často hrady stojí, je piplačka – kastelán používá svůj nožik, kterým s polystyrénových desek ukrajuje kousek po kousku. Každé dloubnutí nebo prudký tah vedle by dílo zmařil. „Až dokončím Valdštejn, bude mi chybět už jenom Rotštejn a Trosky. Ale to je hudba budoucnosti, vždyť před námi je turistická sezona, budou chodit lidi a na hraní si s lepidlem a nůžkami nebude čas,“ končí své povídání osmašedesátiletý Ladislav Koucký.

Foto popis| MODEL HRADU Valdštejn, který je mu už třicet let domovem, bývalý kastelán letos ještě asi dokončit nestihne.

Foto popis| SYCHROV. Ve sbírce jsou modely téměř všech hradů a zámků z okruhu 15 kilometrů vzdušnou čarou od Turnova.

Foto autor| Foto 2x: Deník/ Tomáš Lánský
Region| Východní Čechy